

UDKAST

Forslag til lov om ændring af lov om kontinentalsoklen (Tilladelse til visse rørledningsanlæg på søterritoriet)

§ 1

I lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005, som ændret bl.a. ved lov nr. 1400 af 27. december 2008 og lov nr. 427 af 18. maj. 2016, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om kontinentalsoklen og visse rørledninger på søterritoriet«.

2. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium kræver tilladelse meddelt af energi-, forsynings- og klimaministeren, inden nedlæggelse påbegyndes.

Stk. 2. Tilladelse til at nedlægge rørledninger omfattet af stk. 1 kan kun meddeles, hvis det er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Energi-, forsynings- og klimaministeren indhenter en indstilling herom fra udenrigsministeren. Indstillingen skal lægges til grund ved energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse af sagen. Under sagens behandling kan energi-, forsynings- og klimaministeren indhente en ny indstilling.

Stk. 3. Tilladelse til at nedlægge rørledninger omfattet af stk. 1, meddeles i øvrigt i overensstemmelse med de regler, der efter §§ 4 og 4 a gælder for tilladelse til nedlæggelse af rørledninger på kontinentalsoklen. Der kan fastsættes vilkår for tilladelser omfattet af stk. 1, efter § 4, stk. 2.«

3. I § 4 a, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »rørledninger omfattet af«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

4. I § 4 c, *1. pkt.*, indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«, og »§§ 4 og 4 a« ændres til: »§§ 3 a-4 a«.

5. I § 4 c indsættes som stk. 2: »Ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet skal uden ugrundet ophold og senest inden 3 dage meddele energi-, forsynings- og klimaministeren efterfølgende væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren.«

6. I § 4 d, *stk. 1*, ændres »§§ 4 og 4 a« til: »§§ 3 a-4 a«.

7. I § 4 d, stk. 2 og 3, ændres »§§ 4-4 c« til: »§§ 3 a-4 c«.

8. I § 4 e, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

9. I § 4 f, 1. pkt., indsættes efter »anlæg som nævnt i«: »§ 3 a, stk. 1, og«.

10. I § 5, stk. 2, nr. 1, ændres »§ 6, eller« til: »§ 6«.

11. I § 5, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »§ 4 b«: »eller«.

12. I § 5, stk. 2, indsættes som nr. 3: »undlader at meddele væsentlige ændringer i indsendte oplysninger efter § 4 c, stk. 2.«

13. I § 6 a, stk. 1, ændres »§§ 4 og 4 b« til: »§§ 3 a, 4 og 4 b«.

14. I § 6 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: »Afgørelser truffet i henhold til § 3 a, stk. 2, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

15. Efter § 6 b indsættes:

»§ 6 c. Sager, hvor der er meddelt afslag efter § 3 a, stk. 2, kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren.

Stk. 2. Sager efter stk. 1 skal anlægges inden 6 måneder efter, afgørelsen er truffet.«

§ 2

Loven træder i kraft den [...].

Stk. 2. Loven finder anvendelse ved behandling af ansøgninger om nedlæggelse af rørledninger, der før lovens ikrafttræden er modtaget, men endnu ikke færdigbehandlet.

§ 3

Lovforslaget gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAGET

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslagets formål er at give en klar hjemmel til, at der kan inddrages udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i indstillingen til, hvorvidt energi-, forsynings- og klimaministeren kan give tilladelse til at nedlægge rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium.

Forslaget er begrundet i et ønske om at tilvejebringe et klart retsgrundlag til beskyttelse af rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser på søterritoriet i forbindelse med nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet. Der er ikke en klar hjemmel herfor i det gældende retsgrundlag, idet rørledninger på søterritoriet i det væsentlige reguleres i en række bekendtgørelser, navnlig bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, der for søterritoriets vedkommende er udstedt med hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet. Disse bekendtgørelser indeholder ikke et klart grundlag for at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn, men alene sædvanlige miljø- og sikkerhedsmæssige hensyn.

Med forslaget udvides kontinentalsokkelovens anvendelsesområde til også at omfatte søterritoriet, men kun for så vidt angår nedlæggelse af visse rørledningsanlæg. Ændringerne gælder for den samme type rørledningsanlæg som på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, dvs. transitrørledninger og rørledninger med udenlandsk producerede kulbrinter, der transporteres til Danmark.

Ændringen giver *ikke* mulighed for at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i forhold til rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, idet dette ville være i strid med Danmarks forpligtelser efter FN's Havretskonvention af 1982.

Søterritoriet skal i overensstemmelse med de folkeretlige regler forstås som det indre og ydre territorialfarvand. Det indre territorialfarvand udgøres af farvandene på den landvendte side af basislinjen, herunder fjorde, bugter og havne. Det ydre territorialfarvand er det bælte af havet, der strækker sig langs kysten fra basislinjen til en afstand af højst 12 sømil herfra. Der henvises i øvrigt til Lov nr. 200 af 7. april 1999 om afgrænsning af søterritoriet.

Det foreslås, at den administrative behandling af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet kommer til at ske i to trin. På første trin udarbejdes en indstilling til energi-, forsynings- og klimaministeren, der inddrager udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitisk hensyn. Denne indstilling er ikke en afgørelse. Såfremt indstillingen er positiv, skal der på andet trin foretages en sædvanlig miljø- og sikkerhedsmæssig vurdering af den

pågældende ansøgning. Såfremt indstillingen er negativ, meddeler energi-, forsynings- og klimaministeren afslag allerede af denne grund.

Den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling foreslås gennemført ved, at energi-, forsynings- og klimaministeren indhenter en indstilling herom fra udenrigsministeren. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling er udtryk for et frit, politisk skøn, hvor der kan indgå en lang række forskelligartede hensyn, herunder eksempelvis hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn.

Der indføres en begrænsning i rekursadgangen for så vidt angår afslag på ansøgninger om at nedlægge rørledningsanlæg på søterritoriet begrundet i udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn, idet sådanne afgørelser, der er truffet af en minister på baggrund af et frit politisk skøn over Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, og ikke er egnede til at blive efterprøvet ved Energiklagenævnet. Sådanne afgørelser kan derfor ikke påklages administrativt. Derimod kan afgørelser truffet efter § 3 a, stk. 3, indbringes for Energiklagenævnet i forhold til miljømæssige forhold efter reglerne i § 6 a.

Forslaget indeholder desuden en række ændringer, der har til formål at ligestille behandlingen af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet og på søterritoriet. Nogle af disse ændringer ændrer ikke gældende ret, i det omfang forholdet allerede er reguleret i bekendtgørelser udstedt med hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet. Ændringerne fastslår navnlig i loven, at ansøgere efter pålæg skal meddele ministeren de oplysninger, der er nødvendige for at kunne behandle ansøgningen, at ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet er erstatningsansvarlige for hændelige skader, anlægget forvolder, og at energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede regler om opkrævning af betaling for behandling af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet.

Med forslaget indføres der endvidere en pligt for ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet til uden ugrundet ophold og senest inden 3 dage at give ministeren meddelelse, såfremt der sker væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren. Det er forbundet med bødeansvar ikke at overholde oplysningspligten.

Sager, hvor der er meddelt afslag med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med, at det er energi-, forsynings- og klimaministeren, der træffer afgørelsen efter § 3 a. Der fastsættes en søgsmålsfrist på 6 måneder. Den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling beror på et frit politisk skøn, og udenrigsministerens indstilling herom er ikke en afgørelse, og grundlaget for skønnet vil ikke fremgå af indstillingen. Der henvises til punkt 2.2.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1 Gældende ret

Lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005 om kontinentalsoklen, med senere ændringer, regulerer adgangen til at nedlægge elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkelområde.

Kontinentalsokkelovens § 4 bestemmer, at nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkelområde kræver tilladelse meddelt af transport- og energiministeren, inden nedlæggelsen påbegyndes. Loven omfatter alle transit-rørledninger til transport af kulbrinter hen over den danske kontinentalsokkel fra en fremmed stat til en anden fremmed stat samt rørledninger til transport af udenlandsk producerede kulbrinter til Danmark.

Kontinentalsokkeloven finder ikke anvendelse på rørledninger til transport af dansk producerede kulbrinter til Danmark, idet denne virksomhed er reguleret i undergrundsloven, rørledningsloven og naturgasforsyningsloven. Kontinentalsokkeloven finder heller ikke anvendelse på elkabler, der er omfattet af elforsyningsloven, dvs. elkabler der anlægges for at sikre elforsyningen til Danmark.

Betingelserne for tilladelse findes i kontinentalsokkelovens § 4 a. Bestemmelsen blev indsat med lov nr. 548 af 6. juni 2007 med henblik at gennemføre EU-direktiver om naturbeskyttelse på havet m.v. i dansk ret. Kontinentalsokkelovens § 4, stk. 2, fastslår, at der kan fastsættes vilkår for tilladelser til nedlæggelse af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen.

Kontinentalsokkeloven regulerer ikke nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet. Der findes regler i en række bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore, og bekendtgørelse nr. 1032 af 23. august 2007 om refusion af udgifter ved myndighedernes sagsbehandling i forbindelse med kulbrinteaktiviteter m.v. Bekendtgørelserne er for så vidt angår kontinentalsokkelområdet udstedt med hjemmel i kontinentalsokkeloven og for så vidt angår søterritoriet statens højhedsret over søterritoriet. Disse bekendtgørelser indeholder ikke et klart grundlag for at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn.

2.2 Overvejelser

Det er vurderingen, at der efter gældende ret ikke er et klart grundlag til beskyttelse af rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser i forbindelse med nedlæggelse af rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på dansk søterritorium.

Regeringen ønsker at tilvejebringe en sådan klar hjemmel. Det er vurderingen, at en hjemmel mest hensigtsmæssigt kan tilvejebringes ved at foretage en ændring i kontinentalsokkeloven, der udvider lovens anvendelsesområde til søterritoriet for så vidt angår tilladelser til rørledningsanlæg. Det skyldes, at rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen allerede i dag i vidt omfang reguleres på samme måde.

Det er vurderingen, at afgørelse af ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet er af en sådan karakter, at de mest hensigtsmæssigt træffes på ministerniveau. Det er derfor ikke hensigten, at kompetencen – ligesom efter de gældende regler, jf. bekendtgørelse nr. 436 af 11. maj 2012 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser – skal delegeres til Energistyrelsen. Af samme grund er det fundet mest hensigtsmæssigt, at ministerens afslag begrundet i rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser ikke skal kunne påklages til Energiklagenævnet.

Der er opfattelsen, at energi-, forsynings- og klimaministeren ikke skal udarbejde den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling. I forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen involverer udenrigsministeren i relevant omfang andre ministerier, navnlig justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at der udarbejdes én samlet indstilling. Det er vurderingen, at det giver bedst mening, at udenrigsministeren står for at koordinere de forskellige ministres bidrag og afgive den endelige indstilling til energi-, forsynings- og klimaministeren. I de fleste tilfælde vil indstillingen forinden være forelagt regeringen samt Udenrigspolitisk Nævn i relevant omfang.

Grundlaget for den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling vil i vidt omfang være fortroligt. Indstillingen er »binær« i den forstand, at den enten er positiv eller negativ (intet midt imellem), og at den ikke indeholder en begrundelse. Indstillingen vil skulle lægges til grund af energi-, forsynings- og klimaministeren. Udenrigsministeren vil ikke skulle iagttage forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, partshøring og begrundelse i forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen, idet indstillingen ikke er en afgørelse. Hvis indstillingen er positiv, har energi-, forsynings- og klimaministeren mulighed for under den videre behandling af ansøgningen at indhente en ny indstilling. Dette skal sikre, at tilladelsen meddeles på et aktuelt oplysningsgrundlag. Rette sagsøgte må i sager, hvor der er meddelt afslag med henvisning til Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser anses for energi-, forsynings- og klimaministeren, da energi-, forsynings- og klimaministeren har afgørelseskompetencen i disse sager. Det er for klarhedens skyld fastslået direkte i loven, at sådanne sager kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren.

Samtidig er det været væsentligt, at der skabes størst mulig fleksibilitet med hensyn til selve den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling. Der er tale om et bredt, politisk skøn, hvor der kan inddrages en lang række forskelligartede hensyn, herunder blandt andet hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn. Se nærmere

bemærkningerne til § 1, nr. 2. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. I relevant omfang kan andre myndigheder inddrages.

Det har været overvejet, hvilke oplysninger fra ansøgeren der er nødvendige, for at kunne udarbejde den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling. Det er imidlertid vanskeligt på forhånd at sige. Derfor er der behov for at indsætte en hjemmel til at anmode ansøgere om en bred vifte af oplysninger. Af hensyn til Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser på længere sigt er det endvidere fundet formålstjenligt at pålægge ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet en oplysningspligt med hensyn til væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejeren har meddelt ministeren.

Endelig er det blevet overvejet, om der er behov for at afskære adgangen til aktindsigt og regulere ansøgernes partsrettigheder efter forvaltningsloven. Det er vurderet, at dette ikke er nødvendigt, eftersom de gældende regler – som modellen foreslås opbygget – vil yde tilstrækkelig beskyttelse af de fortrolige oplysninger m.v., der indgår i den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling. Efter sin karakter vil grundlaget herfor præsumptivt være undtaget fra aktindsigt såvel for offentligheden som for ansøgeren, ligesom edition må forventes afvist efter retsplejelovens regler.

2.3 Den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 3 a skaber et sikkert retsgrundlag for inddragelse af udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i forbindelse med meddelelse af tilladelse til nedlæggelse af rørledninger til transport af kulbrinter på det danske søterritorium.

Danmarks folkeretlige forpligtelser forhindrer, at hensynene inddrages i forhold til rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, og den foreslåede ændring er derfor begrænset til søterritoriet.

Ordningen i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet er udformet således, at den består af to trin. På første trin indstilles det efter § 3 a, stk. 2, om en tilladelse er forenelig med Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Hvis dette munder ud i en positiv indstilling, foretages der på andet trin efter § 3 a, stk. 3, en »sædvanlig« miljø- og sikkerhedsmæssig m.v. vurdering, der svarer til den eksisterende ordning. Hvis indstillingen på første trin er negativ, følger af det af bestemmelsen, at der allerede af denne grund meddeles afslag. Det er i alle tilfælde energi-, forsynings- og klimaministeren, der træffer afgørelse efter § 3 a. Formålet med ændringen er således kun i forhold til *rørledningsanlæg på søterritoriet* at tilføje et ekstra trin. I øvrigt ændres der ikke ved den vurdering, der skal foretages af de af loven omfattede elkabler og rørledninger. Se nærmere om modellen i de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2.

Særligt i forhold til det nye trin vedrørende rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, er det hensigten, at indstillingen er udtryk for et frit, politisk skøn. I skønnet

kan inddrages en lang række hensyn, herunder blandt andet hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn. Se nærmere bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Første trin munder ud i en indstilling om, hvorvidt rørledningens placering på dansk søterritorium er forenelig med udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn, som udenrigsministeren sender til energi-, forsynings- og klimaministeren. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Resultatet af analysen er en »binær« indstilling, dvs. den er enten positiv eller negativ. Denne skal lægges til grund for energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse.

Udenrigsministerens indstilling beror på et frit politisk skøn og er i sig selv ikke en afgørelse. Udenrigsministeren skal derfor ikke iagttage forvaltningslovens regler om partshøring og begrundelse i forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer afgørelse og skal til gengæld i relevant omfang iagttage disse regler i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om nedlæggelse af rørledninger mv. til transport af kulbrinter på det danske søterritorium. Det forhold, at energi-, forsynings- og klimaministeren har afgørelseskompetencen, er også baggrunden for, at energi-, forsynings- og klimaministeren må anses for rette sagsøgte i sager om afslag med henvisning til Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser efter § 3 a, stk. 2. Det er for klarhedens skyld udtrykkeligt reguleret i den foreslåede bestemmelse i § 6 c, at et eventuelt sagsanlæg i anledning af afslag med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser efter § 3 a, stk. 2, skal rettes mod energi-, forsynings- og klimaministeren. Det er således på forhånd bestemt, at energi-, forsynings- og klimaministeren er »rette sagsøgte« i sådanne sager.

Den originære kompetence til at tage stilling til ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet tilkommer efter § 3 a energi-, forsynings- og klimaministeren. Det er ikke hensigten, at denne kompetence skal delegeres videre til Energistyrelsen eller andre administrative myndigheder. Hvis ministeren træffer afgørelse om afslag med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser efter § 3 a, stk. 2, er det ikke hensigtsmæssigt, at denne kan indbringes for Energiklagenævnet efter rekursordningen i lovens § 6 a. Derfor foreslås en ændring i § 6 a, stk. 1, hvorefter et afslag efter § 3 a, stk. 2, vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Indstillingen i sig selv vil ikke være en afgørelse og kan derfor ikke selvstændigt påklages.

Den foreslåede § 3 a omfatter de samme typer rørledninger som den gældende lovs § 4. § 3 a finder således anvendelse på alle transitrørledninger til transport af kulbrinter hen over det danske søterritorium fra en fremmed stat til en anden fremmed stat samt rørledninger til transport af udenlandsk producerede kulbrinter til Danmark.

Der foretages en række ændringer i lovens §§ 4 a og 4 c-4 f som konsekvens af den nye bestemmelse i § 3 a. Disse har overordnet til formål udtrykkeligt i loven at ligestille reguleringen af rørledningsanlæg på søterritoriet med reguleringen af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Ændringerne sikrer navnlig, at der også kan foretages en miljømæssig vurdering af rørledningsanlæg på søterritoriet (§ 4 a), at der er hjemmel til, at ministeren kan pålægge ansøgere at meddele oplysninger, der er nødvendige for at udarbejdelsen af indstillingen efter § 3 a, stk. 2 (§ 4 c, stk. 1), at ministeren kan fastsætter regler om vilkår, indhentelse af udtalelse fra miljøministeren og betaling for sagsbehandling (§ 4 d), at ministeren fører tilsyn med rørledningsanlæg på søterritoriet (§ 4 e), og at ejeren af rørledningsanlæg på søterritoriet er erstatningsansvarlig for hændelige skader, som anlægget forvolder. For flere af disse områders vedkommende er det ikke udtryk for en ændring af gældende ret, idet reglerne allerede følger af bekendtgørelser på området, der for så vidt angår rørledningsanlæg på søterritoriet hidtil har haft hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet. Der henvises til de specielle bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Der indsættes endvidere en ny bestemmelse § 4 c, stk. 2. Bestemmelsen pålægger ejerne af rørledningsanlæg på søterritoriet en oplysningspligt, hvis der sker væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren. Hvis oplysningspligten ikke overholdes, kan det efter den foreslåede § 5, stk. 2, nr. 3, straffes med bøde. Der henvises til bemærkninger til § 1, nr. 5 og nr. 12.

Overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 2, præciserer, at lovændringen finder anvendelse ved behandling af ansøgninger, der er modtaget inden lovens ikrafttræden men endnu ikke færdigbehandlet. De nye regler finder således anvendelse på behandling af ansøgninger, der på ikrafttrædelsestidspunktet verserer. Derfor vil der ifølge bestemmelsen også i forbindelse med igangværende behandling af allerede modtagne ansøgninger skulle indhentes en indstilling fra udenrigsministeren om ansøgningens forenelighed med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige m.v.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser, men har begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., i og med at oplysningspligten udvides.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten og folkeretten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Ifølge artikel 79 i FN's Havretskonvention fra 1982, som Danmark ratificerede i 2004, er alle stater berettiget til at lægge undervandskabler og rørledninger på en stats kontinental-sokkel, dog med visse nærmere begrænsninger. Således kan kyststaten stille krav til undervandskablers og rørledningers placering for bl.a. at sikre muligheder for undersøgelse af kontinentalsoklen, udnyttelse af dens ressourcer eller forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening fra rørledninger, samt muligheden for at kunne vedligeholde eksisterende kabler og rørledninger.

De ovennævnte bestemmelser gælder for kabler og rørledninger, der passerer en kyststats kontinentalsokkele uden at berøre søterritoriet og uden at tjene til udforskningen af kontinentalsoklen eller udnyttelsen af dens ressourcer m.v.

I tilfælde, hvor et kabel eller en rørledning føres ind over søterritoriet og eventuelt videre ind til land, hvor kyststaten har suverænitet i lufrum, undergrund og havbund, bibeholder kyststaten i medfør af konventionens artikel 79, stk. 4, sin højhedsret og herunder sin ret til at fastsætte regler for sådanne kabler eller rørledninger.

Forpligtelsen til at tillade andre stater at nedlægge kabler og rørledninger på kyststatens kontinentalsokkele gælder efter havretskonventionens artikel 79, stk. 4, ikke for kabler eller rørledninger, som fortsætter ind på kyststatens land- eller søterritorium. Der er efter konventionen således ikke folkeretligt noget til hinder for, at kyststaten for disse kablers og rørledningers vedkommende kan inddrage andre saglige hensyn end de ovennævnte, herunder bredere udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

Forslagets relation til Energicharteret vil blive beskrevet nærmere i en senere version af lovforslaget.

8. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:
[indsæt liste]

9. Sammenfattende vurdering af konsekvenserne af forslaget

[indsæt tabel]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lovens nuværende titel er »lov om kontinentalsoklen«. Titlen foreslås ændret til »lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet«. Ændringen afspejler, at loven ikke længere kun omfatter kontinentalsoklens forhold, men også regulerer visse rørledningsanlæg på søterritoriet.

Titlen er inspireret af bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, der er udstedt med hjemmel i kontinentalsokkeloven og statens højhedsret over søterritoriet.

Til nr. 2

§ 3 a, stk. 1

Den foreslåede *§ 3 a, stk. 1*, fastslår, at elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter ikke må nedlægges på dansk søterritorium inden, der er meddelt tilladelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren.

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i lovens § 4, stk. 1, der alene vedrører rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Bestemmelsen medfører i sig selv ikke ændringer af gældende ret, idet rørledningsanlæg hidtil ikke har måttet nedlægges uden tilladelse i medfør af statens højhedsret og bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006. Bestemmelsen har således til formål at skabe et sikkert lovgrundlag for denne tilladelsesordning. Det er ikke hensigten, at kompetencen til at meddele tilladelse for så vidt angår søterritoriet skal delegeres til andre.

§ 3 a, stk. 2

Den foreslåede *§ 3 a, stk. 2, 1. pkt.*, bestemmer, at der kun meddeles tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 3 a, stk. 1, såfremt det er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Dette er en ændring i forhold til den gældende ordning, hvor der ikke er et sikkert retsgrundlag for at inddrage sådanne hensyn. Hensynene kan udelukkende inddrages for så vidt angår rørledningsanlæg på søterritoriet og ændrer således ikke ved ordningen for så vidt angår rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet, jf. lovens § 4.

§ 3 a, stk. 2, 1. pkt., indebærer, at hvis det ikke er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser at give tilladelsen, så skal energi-, forsynings og klimaministeren meddele afslag. I så fald skal ministeren ikke gå videre med den miljøfaglige vurdering efter § 3 a, stk. 3.

Indstillingen som vedrører rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser er udtryk for et frit, politisk skøn. I skønnet kan inddrages en række forskelligartede hensyn, herunder eksempelvis hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og/eller militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige, hensyn. I de anførte overordnede hensyn kan indeholdes en lang række mere specifikke hensyn, herunder eksempelvis betydning for kritisk national infrastruktur, forsvarsinteres-

ser, geopolitiske hensyn, generelle strategiske betragtninger og den pågældende aktørs forhold, herunder ejerskab og finansiering. Opregningen af hensyn her er ikke udtømmende.

Ifølge den foreslåede § 3 a, stk. 2, 2. pkt., skal energi-, forsynings- og klimaministeren indhente en indstilling fra udenrigsministeren vedrørende rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser. Udenrigsministeren vil koordinere udarbejdelsen af den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling med justitsministeren, forsvarsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren. Udenrigsministeren koordinerer arbejdet og afgiver den endelige indstilling.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, 3. pkt., indebærer, at udenrigsministerens indstilling efter § 3 a, stk. 2, 1. pkt., ikke er en afgørelse. Udenrigsministeren skal derfor ikke iagttage forvaltningslovens regler om partshøring og begrundelse i forbindelse med udarbejdelsen af indstillingen. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer afgørelse og skal til gengæld i relevant omfang iagttage disse regler i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om nedlæggelse af rørledninger mv. til transport af kulbrinter på det danske søterritorium. Indstillingen kan heller ikke påklages til en anden administrativ myndighed. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 6 c, stk. 1, hvor efter energi-, forsynings- og klimaministeren er rette sagsøgte for søgsmål om afslag meddelt efter § 3 a, stk. 2.

Indstillingen, der modtages fra udenrigsministeren, skal efter den foreslåede § 3 a, stk. 2, 4. pkt., lægges til grund for energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelse. Hvis indstillingen er negativ, kan der efter § 3 a, stk. 2, 1. pkt., ikke meddeles tilladelse til nedlæggelse af det pågældende rørledningsanlæg på søterritoriet. I så fald må ansøgeren ikke nedlægge det pålæggende rørledningsanlæg på søterritoriet og må efter omstændighederne nedlægge rørledningsanlægget uden om søterritoriet, forudsat at der kan meddeles tilladelse hertil efter reglerne herom. Hvis indstillingen er positiv, skal der efter § 3 a, stk. 3, foretages vurdering af de miljømæssige konsekvenser m.v., jf. bemærkningerne til denne bestemmelse nedenfor. Kompetence til at træffe afgørelse er i alle tilfælde hos energi-, forsynings- og klimaministeren.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, sidste pkt., præciserer, at udenrigsministeren under sagens behandling kan indhente en ny indstilling. Bestemmelsen har betydning, hvis indstillingen fra udenrigsministeren er positiv, og der under energi-, forsynings- og klimaministerens miljø- og sikkerhedsmæssige vurdering opstår ønske om at indhente en ny indstilling, eksempelvis som følge af ændrede forhold. Hvis indstillingen er negativ, meddeler ministeren afslag, jf. ovenfor.

§ 3 a, stk. 3

Den foreslåede § 3 a, stk. 3, 1. pkt. bestemmer, at tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 3 a, stk. 1, i øvrigt meddeles i overensstemmelse med de regler, der gælder for tilsvarende tilladelser på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. De centrale regler for nedlæggelse af rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet findes

i lovens §§ 4 og 4 a. Henvisningen til § 4 a indebærer, at betingelsen i § 4 a, stk. 1, også gælder for anlæg efter § 3 a, stk. 1, jf. herom bemærkningerne til nr. 3 nedenfor.

Henvisningen i § 3 a, stk. 1, 1. pkt., indebærer endvidere, at tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 4 a, stk. 2, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3, kun kan gives, såfremt projektet ikke skader et internationalt naturbeskyttelsesområdes integritet eller væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det bydende nødvendigt at gennemføre projektet, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning. Det følger dog af § 4 a, stk. 3, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 1, at hvis der er tale om et internationalt naturbeskyttelsesområde med en prioriteret naturtype eller en prioriteret art, kan der kun gives tilladelse til et projekt på søterritoriet omfattet af § 4, stk. 2, nr. 2, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til menneskers sundhed, den offentlige sikkerhed eller opnåelse af væsentlige gavnlige virkninger på miljøet eller andre væsentlige samfundsinteresser gør gennemførelsen bydende nødvendig. I medfør af § 4 a, stk. 4, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3, kan tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 4 a, stk. 3, nr. 2, først meddeles efter indhentet udtalelse fra Europa-Kommissionen. Endelig følger det af § 4 a, stk. 5, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3, at når tilladelser meddeles efter § 4, stk. 2, nr. 2, eller stk. 3, fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren passende nødvendige kompensationsforanstaltninger, herunder ved vilkår i forbindelse med tilladelsen. Udgifter til eventuelle kompensationsforanstaltninger dækkes af projektansøgeren. Ministeren underretter Europa-Kommissionen om, hvilke kompensationsforanstaltninger der træffes. De nærmere regler findes i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore

Det fremgår udtrykkeligt af den foreslåede § 3 a, stk. 3, *sidste pkt.*, at der kan fastsættes vilkår for en tilladelse efter bestemmelsen i § 4, stk. 2. Bestemmelsen indebærer, at der tilvejebringes en klar lovhjemmel til, at der kan stilles de samme vilkår for rørledningsanlæg på søterritoriet som på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Reglerne herfor findes i dag i bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, der er udstedt med hjemmel i lovens § 2, stk. 2, og statens højhedsret over søterritoriet. Ifølge § 4, stk. 2, stilles vilkårene under hensyntagen til udforskning af soklen, udnyttelse af dens naturforekomster, forebyggelse og begrænsning af forurening fra rørledninger, muligheden for at kunne reparere eksisterende kabler og rørledninger samt for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i udpegede internationale naturbeskyttelsesområder og forstyrrelse af de arter, for hvilke områderne er udpeget.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

10. Det følger af den gældende lovs § 4 a, stk. 1, 1. pkt., at tilladelse til at nedlægge rørledninger omfattet af § 4, stk. 1, der må antages at kunne påvirke udpegede internationale

naturbeskyttelsesområder væsentligt, kun kan meddeles på baggrund af en vurdering af projektets virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om elforsyning, lov om kystbeskyttelse, lov om havne og forskellige andre love (Gennemførelse af direktiver om naturbeskyttelse på havet, m.v.) og lov nr. 427 af 18. maj 2016 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om planlægning, lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love (Konsekvensændringer m.v. som følge af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)).

I medfør af den foreslåede ændring af § 4 a, stk. 1, 1. pkt., kan tilladelse til at nedlægge rørledninger omfattet af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, der må antages at kunne påvirke udpegede internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt, kun meddeles på baggrund af en vurdering af projektets virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne.

Ændringen indebærer, at reglen i § 4 a gælder både for ansøgninger vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet. De nærmere regler findes i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017. Se også bemærkningerne til den foreslåede § 3 a, stk. 3, og bemærkningerne til nr. 6 og 7.

Virkningen af ændringen er således, at loven ligestiller adgangen til at meddele tilladelse til nedlæggelse af rørledningsanlæg i henhold til internationale naturbeskyttelsesområder. Det medfører ikke reelle ændringer, eftersom dette hidtil har været reguleret i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017, der er udstedt med hjemmel i blandt andet kontinentalsokkelloven og statens højhedsret over søterritoriet.

Til nr. 4

Efter den gældende lovs § 4 c, 1. pkt., kan energi-, forsynings- og klimaministeren pålægge ejere af anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, at meddele alle oplysninger, som er nødvendige for behandlingen af ansøgninger og vurderinger omfattet af §§ 4 og 4 a samt for tilsynet med anlægget. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen kan energi-, forsynings- og klimaministeren pålægge ejere af anlæg som nævnt i § 3 a, stk. 1, og 4, stk. 1, at meddele alle oplysninger, som er nødvendige for behandlingen af ansøgninger og vurderinger omfattet af §§ 3 a-4 a samt for tilsynet med anlægget.

Ændringen indebærer, at § 4 c gælder både for ansøgninger vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Særligt i forhold til den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling vedrørende rørledningsanlæg på søterritoriet kan det blandt andet være relevant at anmode ansøgeren om følgende oplysninger:

- Information og dokumentation for ansøgerens:
  - Ejerskabsforhold (herunder juridiske personer, stemmerettigheder, repræsentation, kontrollerende forhold, aktieejerskab, ejere med særlige rettigheder, nationalitet etc.)
  - Virksomhedsstruktur (herunder datter/moderselskaber, registrering, andre datterselskaber i eller med aktiviteter/aktiver i Danmark etc.)
  - Finansiering af projektet (herunder långivere/-tagere, aktieandele, seneste årsrapporter etc.)
  - Rådgivere (juridiske, PR, politiske, kommercielle etc.)
  - Underleverandører og entreprenører i projektet og deres økonomiske interesser i projektet
- Detaljer angående projektets placering og aktiviteter i forhold til national infrastruktur og militære anlæg (herunder anvendte havneanløb, lejede områder, permanente eller midlertidige bygninger etc. i anlægsfasen).
- Eventuelt samarbejde med andre nationale eller udenlandske aktører (virksomheder, myndigheder, rådgivere etc.) i forbindelse med projektet og eventuelle eksisterende økonomiske eller anden type af relationer mellem ansøger og disse aktører
- Beskrivelse af projektets økonomiske rationale, herunder samspil med andre projekter i Danmark eller udlandet og en vurdering af projektets betydning for lokal og/eller national økonomi.
- En detaljeret beskrivelse af projektets planlagte forløb og aktiviteter i både planlægnings-, anlægs- og operationsfaserne.
- En detaljeret oversigt over søgsmål, konflikter eller juridiske stridigheder både nationalt og internationalt i forbindelse med projektet eller i forbindelse med ansøgninger om investering i andre lande, der falder under lovgivningskrav i relation til sikkerheds-, udenrigs-, eller forsvarspolitiske hensyn.
- Eventuel kontakt til andre danske myndigheder, virksomheder og/eller rådgivere om projektet og ansøgningen.

Listen er ikke udtømmende, idet det altid vil bero på en konkret vurdering, hvilke oplysninger der er nødvendige for at udarbejde den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling efter § 3 a, stk. 2. De oplysninger, som ansøgere meddeler efter den foreslåede ændring i § 4 c, 1. pkt., danner grundlag for den oplysningspligt, der foreslås indført i § 4 c, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til nr. 5.

Til nr. 5

Efter den gældende lovs § 4 c, 1. pkt., kan energi-, forsynings- og klimaministeren pålægge en ejer af et rørledningsanlæg at meddele alle oplysninger, der blandt andet er nødvendige for tilsynet med anlægget. Se nærmere om bestemmelsen i bemærkningerne til nr. 4.

Efter den foreslåede nye bestemmelse i § 4 c, stk. 2, skal ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet uden ugrundet ophold og senest inden 3 dage meddele energi-, forsynings- og kli-

maministeren efterfølgende væsentlige ændringer i de oplysninger, som ejerne har meddelt ministeren.

Bestemmelsen pålægger ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet en oplysningspligt. Bestemmelsen har til formål at sikre, at de danske myndigheder holdes opdaterede på ændrede forhold, der kan have betydning for den udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske indstilling, der blev foretaget i forbindelse med meddelelse af tilladelse.

Til forskel fra den gældende ordning i § 4 c, 1. pkt., aktualiseres oplysningspligten i den foreslåede § 4 c, stk. 2, uafhængigt af ministerens pålæg. Endvidere har den nye bestemmelse til hensigt at skabe et grundlag for at kunne strafsanktionere ejere af rørledningsanlæg specifikt på søterritoriet, hvor der af hensyn til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser er et mere akut og væsentligt behov for at modtage oplysninger fra ledningsejerne.

Kriteriet for oplysningspligtens indtræden er, at der er tale om efterfølgende *væsentlige* ændringer i de oplysninger, som ejeren har meddelt ministeren. Hvorvidt en oplysning er væsentlig i bestemmelsens forstand, beror på en konkret vurdering. Der er dog en klar formodning for, at ændringer i de oplysninger, som ejeren har meddelt ministeren i forbindelse med selve ansøgningen, er væsentlige. Dette gælder med særlig styrke i forhold til de oplysninger, som ejerne er blevet pålagt at oplyse i forbindelse med ansøgningens behandling efter § 4 c, stk. 1. Der henvises til listen af oplysninger i bemærkningerne til nr. 4.

Det tidsmæssige kriterium *uden ugrundet ophold* er tilsvarende et fleksibelt kriterium, der skal bedømmes i lyset af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Under alle omstændigheder skal ændringer ifølge bestemmelsen meddeles ministeren inden 3 dage.

Hvis oplysningspligten ikke overholdes, kan ejeren straffes med bøde efter den foreslåede § 6, stk. 2, nr. 3. Der henvises til bemærkningerne til nr. 12.

Til nr. 6

Ifølge den gældende lovs § 4 d, stk. 1, fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren nærmere regler om indhold og omfang af vurderinger efter § 4 a, stk. 1, ansøgning om og meddelelse af tilladelser, hvilke mindsteoplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at kunne foretage vurderinger efter § 4 a, stk. 1, vilkår ved meddelelse af tilladelse efter §§ 4 og 4 a, og kompensationsforanstaltninger vedrørende naturbeskyttelse samt om påbud.

Med den foreslåede bestemmelse fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren nærmere regler om indhold og omfang af vurderinger efter § 4 a, stk. 1, ansøgning om og meddelelse af tilladelser, hvilke mindsteoplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at kunne foretage vurderinger efter § 4 a, stk. 1, vilkår ved meddelelse af tilladelse efter §§ 3 a-4 a, kompensationsforanstaltninger vedrørende naturbeskyttelse samt om påbud.

Ændringen indebærer, at hjemlen i § 4 d, stk. 1, til at fastsætte regler vedrørende meddelelse af tilladelse efter § 4 a, stk. 1, udtrykkeligt omfatter både ledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Ændringen medfører ikke reelle ændringer i forhold til gældende ret, idet reglerne blot hidtil har været reguleret i bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017, der er udstedt med hjemmel i blandt andet kontinentalsokkelovens § 4 d og statens højhedsret over søterritoriet.

Til nr. 7

§ 4 d, stk. 2

Efter den gældende lovs § 4 d, stk. 2, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte, at der, forinden der træffes afgørelser i medfør af §§ 4-4 c, skal indhentes en udtalelse fra miljøministeren eller en styrelse, som miljøministeren har bemyndiget hertil, vedrørende miljø- eller naturbeskyttelsesforhold. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016.

Med den foreslåede ændring af § 4 d, stk. 2, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte, at der, forinden der træffes afgørelser i medfør af §§ 3 a-4 c, skal indhentes en udtalelse fra miljøministeren eller en styrelse, som miljøministeren har bemyndiget hertil, vedrørende miljø- eller naturbeskyttelsesforhold.

Ændringen medfører, at energi-, forsynings- og klimaministeren også kan indhente en udtalelse fra miljøministeren m.v. vedrørende miljø- eller naturbeskyttelsesforhold i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet. Virkningen af ændringen er således, at muligheden for at indhente en udtalelse fra miljøministeren m.v. i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet ligestilles med rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet.

§ 4 d, stk. 3

Det følger af den gældende lovs § 4 d, stk. 3, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifterne ved myndighedernes sagsbehandling vedrørende §§ 4-4 c og 4 e samt offentliggørelsen efter § 4 a, stk. 1. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016. De nærmere regler for opkrævning af betaling fremgår af bekendtgørelse nr. 1032 af 23. august 2007 om refusion af udgifter ved myndighedernes sagsbehandling i forbindelse med kulbrinteaktiviteter m.v.

Med den foreslåede ændring af § 4 d, stk. 3, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifterne ved myndighedernes sagsbehandling vedrørende §§ 3 a-4 c og 4 e samt offentliggørelsen efter § 4 a, stk. 1.

Den foreslåede ændring præciserer energi-, forsynings- og klimaministerens adgang til også at kunne fastsætte regler om opkrævning af betaling for udgifter til myndighedernes behandling af ansøgninger til nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet efter § 3 a.

Til nr. 8

Efter den gældende lovs § 4 e, 1. pkt., føres tilsyn med anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, af energi-, forsynings- og klimaministeren. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016.

Med den foreslåede ændring af § 4 e, 1. pkt., føres tilsyn med anlæg som nævnt i § 3 a, stk. 1, og § 4, stk. 1, af energi-, forsynings- og klimaministeren.

Ændringen medfører, at energi-, forsynings- og klimaministerens tilsynskompetence udtrykkeligt i loven omfatter både rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet.

Efter § 4 e, 2. pkt., kan ministeren fastsætte regler om tilsynets udøvelse. Blandt andet med hjemmel i denne bestemmelse er udstedt bekendtgørelse nr. 11 af 7. januar 2011 om identifikation og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur på energiområdet og vurdering af behovet for bedre beskyttelse (EPCIP-direktivet), der ifølge § 1, stk. 5, gælder for land, søterritoriet, i den eksklusive økonomiske zone og på kontinentalsokkelområdet.

Til nr. 9

Efter den gældende lovs § 4 f, 1. pkt., er ejeren af et anlæg som nævnt i § 4, stk. 1, erstatningsansvarlig for de skader, som anlægget forvolder, selv om skaden er hændelig. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen i bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016. Lovens § 4 f, 2. pkt., fastslår, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om erstatningsansvar og forsikring.

Med den foreslåede ændring af § 4 f, 1. pkt., er ejeren af et anlæg som nævnt i § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, erstatningsansvarlig for de skader, som anlægget forvolder, selv om skaden er hændelig.

Ændringen indebærer, at det klart fremgår af loven, at både ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen uden for søterritoriet er erstatningsansvarlige på objektivet grundlag for skader, som anlægget forvolder. Bemyndigelsen i § 4 f, 2. pkt., vil herefter også omfatte rørledningsanlæg på søterritoriet.

Den nye formulering medfører ikke ændringer af gældende ret, eftersom det objektive erstatningsansvar hidtil har fremgået af § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 361 af 25. maj 2006, der er udstedt med hjemmel i kontinentalsokkeloven og statens højhedsret over søterritoriet. Bekendtgørelsens § 5, stk. 3, fastslår, at det i tilladelsen kan pålægges ejeren at tegne forsikring til hel eller delvis dækning af det objektive erstatningsansvar.

Til nr. 10 og 11

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at der indsættes nr. 3 i lovens § 5, stk. 2, jf. bemærkningerne til nr. 12.

Til nr. 12

Efter den gældende lovs § 5, stk. 2, nr. 1 og 2, straffes med bøde den, der overtræder vilkår i bevillinger eller tilladelser, som er udstedt i medfør af denne lov eller i medfør af de love, som nævnes i § 2, stk. 1, og § 6, eller undlader at efterkomme et påbud meddelt efter § 4 b.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, nr. 3, gives der hjemmel til med bøde at straffe den, der undlader uden ugrundet ophold at meddele væsentlige ændringer i indsendte oplysninger efter § 4 c, stk. 2. De øvrige bestemmelser om bødestraf i § 5, stk. 2, nr. 1 og 2, videreføres.

Ændringen medfører, at den oplysningspligt, der er fastslået med den foreslåede § 4 c, stk. 2, kan sanktioneres med bødestraf.

Det er alene ejere af rørledningsanlæg på søterritoriet, der er ansvarssubjekter og således kan straffes efter bestemmelsen. Med hensyn til gerningsindholdet henvises til bemærkningerne til nr. 5.

Som eksempel på en situation, der vil kunne straffes efter bestemmelsen, kan nævnes det tilfælde, at ejeren af et rørledningsanlæg på søterritoriet undlader uden ugrundet ophold eller inden 3 dage at give meddelelse om, at ejeren har udskiftet underleverandør på det pågældende rørledningsanlæg. Det forudsætter dog, at denne oplysning har været meddelt til ministeren, hvilket den typisk vil være. Der henvises til listen i bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 13

Efter den gældende lovs § 6 a, stk. 1, kan enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til §§ 4 og 4 b. Se nærmere om baggrunden for bestemmelsen bemærkningerne til lov nr. 548 af 6. juni 2007 og lov nr. 427 af 18. maj 2016.

Med den foreslåede ændring af § 6 a, stk. 1, kan enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til §§ 3 a, 4 og 4 b.

Ændringen indebærer, at der skabes et klart grundlag i loven for at klage over de miljømæssige forhold i afgørelser vedrørende nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet. Virkningen er således, at klageadgangen i forhold til rørledningsanlæg på søterritoriet ligestilles med klageadgangen i forhold til rørledningsanlæg på kontinentalsoklen uden for søterritoriet.

Klageadgangen omfatter kun *de miljømæssige forhold*. Andre forhold kan ikke efter bestemmelsen påklages til Energiklagenævnet. Dette skal ses i sammenhæng med det foreslåede 2. pkt. i bestemmelsen, der afskærer klageadgang for så vidt angår afslag med henvisning til § 3 a, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til nr. 14.

Til nr. 14

Efter den gældende lovs § 6 a, stk. 1, kan enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til §§ 4 og 4 b.

Med den foreslåede bestemmelse i § 6 a, stk. 1, 2. pkt., fastslås det, at afgørelser truffet i forhold til § 3 a, stk. 2, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen medfører, at afslag på ansøgninger om nedlæggelse af rørledningsanlæg på søterritoriet med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser udtrykkeligt ikke kan påklages til en anden administrativ myndighed, herunder Energiklagenævnet. En afgørelse truffet efter § 3 a, stk. 2, er således ikke genstand for administrativ rekurs. Derimod vil der være adgang til at indbringe afgørelsen for domstolene efter den foreslåede bestemmelse i § 6 c, stk. 1.

Baggrunden for bestemmelsen er, at det er anset for uhensigtsmæssigt, at en anden administrativ myndighed skal tage stilling til en afgørelse truffet af en minister, der vedrører Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

Resultatet følger allerede indirekte af den eksisterende formulering af § 6 a, stk. 1, idet denne klageadgang kun gælder for de miljømæssige forhold i afgørelser. Tilføjjelsen er derfor indsat for en sikkerheds skyld.

Til nr. 15

§ 6 c, stk. 1

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 6 c, stk. 1, kan sager, hvor der er meddelt afslag efter § 3 a, stk. 2, indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod energi-, forsynings- og klimaministeren.

Bestemmelsen medfører, at sager, hvor energi-, forsynings- og klimaministeren har meddelt afslag på tilladelse til at nedlægge rørledningsanlæg på søterritoriet med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, kun kan indbringes for domstolene ved at sagsøge energi-, forsynings- og klimaministeren. Bestemmelsen omfatter *alle typer af sager*, hvor der er meddelt afslag efter § 3 a, stk. 2.

Denne regulering af »rette sagsøgte« skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 3 a, stk. 2, 3. pkt., hvorefter indstillingen fra udenrigsministeren ikke er en afgørelse, og at indstillingen er »binær« i den forstand, at den enten er positiv eller negativ og ikke indeholder en begrundelse. Udenrigsministeren kan således ikke sagsøges i sager omfattet af bestemmelsen, ligesom grundlaget for udenrigsministerens indstilling, jf. § 3 a, stk. 2. pkt., ikke forudsættes inddraget i en eventuel domstolsprøvelse af energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelser om afslag i medfør af § 3 a, stk. 2. Det samme gælder andre myndigheder, der har været involveret i udarbejdelsen af indstillingen, med undtagelse af energi-, forsynings- og klimaministeren.

§ 6 c, stk. 2

Den foreslåede bestemmelse i § 6 c, stk. 2, bestemmer, at sager omfattet af § 6 c, stk. 1, skal anlægges inden 6 måneder efter, afgørelsen er truffet.

Bestemmelsen indebærer, at alle typer af sager, hvor energi-, forsynings- og klimaministeren har meddelt afslag på tilladelse til at nedlægge rørledningsanlæg på søterritoriet med henvisning til rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, skal indbringes domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Søgsmålsfristen fastsættes af hensyn til behovet for endelighed med hensyn den type sager, der er omfattet af bestemmelsen.

Til § 2

Ifølge § 2, stk. 1, træder lovændringen i kraft den [...].

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 2, 1. pkt., fastslår, at loven finder anvendelse ved behandling af ansøgninger, der før lovens ikrafttræden er modtaget, men endnu ikke færdigbehandlet.

For sager, der ved lovens ikrafttræden er verserende, vil afgørelse ikke kunne træffes, før der er modtaget en indstilling fra udenrigsministeren til brug for behandlingen af ansøgningen efter de foreslåede regler. Dette gælder, selvom det måtte medføre en forsinkelse af sagsbehandlingen.

Til § 3

[ ]